

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดลำพูน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง – ลำพูน

The Role of School Administrators in Promoting Active Teachers of
Extra-large Size Secondary Schools in Lamphun Province under the
Lampang – Lamphun Secondary Educational Service Area Office

ธนกฤต บุญทาจันทร์

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่

E-mail: tanakritckk@gmail.com

สังวาร์ วังแจ่ม

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนอร์ทเชียงใหม่

E-mail: sangwan.maetha@gmail.com

Tanakrit Boontachan

Master of Education students North Chaingmai University

Sangwan Wangcham

Independent Study Advisors Master of Education North Chaingmai University

รับเข้า : 28 กุมภาพันธ์ 2566 แก้ไข : 21 มีนาคม 2566 ตอรับ : 4 มีนาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม 2) เพื่อหาแนวทางพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ลำปาง - ลำพูน ประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 320 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนบุคลากรแต่ละโรงเรียน ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 179 คน โดยเป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 7 คนและครู จำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สถิติพื้นฐานค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (Standard Deviation) ค่าความถี่ (Frequency)

ผลการวิจัย พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.63$) แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม คือ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายแล้วนำไปสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียนฝึกอบรมคณะครู พัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ ในการเรียนการสอน และพัฒนาองค์ความรู้ในระบบสารสนเทศให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ให้ความรู้กับครูผู้สอนช่วยเหลือ ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ จัดแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นตามความต้องการและการส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้าน จัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนทุกเดือน วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย วิเคราะห์ ความต้องการ วางแผนในการจัดระบบการใช้ การบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก กำกับติดตาม ประเมินผลการใช้ ปรับปรุง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ครูยอดเยี่ยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ลำปาง - ลำพูน

Abstract

The Objective of this research were to 1) study the role of school administrators in promoting Active Teachers and 2) to study the guidelines to develop the role of school administrators in promoting Active Teachers of extra-large size secondary schools in Lamphun Province under Lamphun-Lampang Secondary Educational Service Area Office. The population included 320 teachers and school administrators and used a simple random sampling method, proportional to the number of personnel in each school, which had a sample of 179 people which included 7 school administrators and 172 teachers. The tools used were questionnaires and interviews, basic statistics, percentage, average ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), and frequency.

The results of the research revealed that the role of school administrators in promoting Active Teachers, in overall, was at a high level ($\bar{X} = 4.21, S.D. = 0.63$). The guidelines for developing the role of school administrators in promoting Active Teachers were as follows; the schools should formulate policies and put them into

practice, create participation, motivate teachers and personnel to use technology in teaching management, develop internet systems in schools, train teachers, develop various applications in teaching, provide knowledge in the information system to students continuously, find specialist to train teachers, support materials, provide learning resources to facilitate the learning of learners by focusing on the needs and promoting excellence, develop the potential of learners in all areas, arrange a meeting to exchange knowledge from teaching practices every month, analyze the internal and external environments to determine the direction of action to achieve the objectives according to the goals, analyze the needs, planning and implementing facilities maintenance, monitoring, evaluation, improvement and development of facilities.

Keywords: role of school administrator, Active Teacher, Lampang-Lamphun
Secondary Educational Service Area Office

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทักษะชีวิตเป็นแนวทางในการสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคม เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาคน ให้มีคุณภาพ ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีพระราชดำรัสว่า “นอกจากการศึกษาจะสอนให้คนเก่งแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะอบรมให้ดีพร้อมกันไปด้วย ประเทศเรา จึงจะได้คนที่มีคุณภาพ คือทั้งเก่ง ทั้งดี มาเป็นกำลังของบ้านเมืองให้ความเก่งเป็นปัจจัย เพื่อ ประคับประคองหนุนนำ ความเก่งให้เป็นไปในทางที่ถูกที่อำนวยผลเป็นประโยชน์อันพึงประสงค์” (พระบรมราโชวาท, 2558) เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้เรียนรู้ ได้พัฒนา ความคิด ระบบการศึกษาของไทย ได้มีการเปลี่ยนแปลงเมื่อมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ที่ว่าการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและ วัฒนธรรมในการดำเนินชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) ทุกคนต้องปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ กระแสการ ปฏิรูปการศึกษาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย เป็นสิ่งที่คนไทยตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของ การศึกษา รวมทั้งมีความ มุ่งหมายที่ ต้องการเห็นการศึกษามีศักยภาพ เป้าหมายหลักของสถานศึกษา ก็คือการพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณภาพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร บุคคลที่มีผลโดยตรงต่อคุณภาพของ นักเรียน คือ ครู การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาให้

สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 6 ที่ว่า ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการ ดูแลเอาใจใส่ สร้างแรงจูงใจให้เกิดกำลังใจ พร้อมที่จะปฏิบัติงานอย่างดีและมีคุณภาพ เพราะครูเป็นผู้นำนโยบายและหลักสูตรไปปฏิบัติ ซึ่งการที่ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาจะปฏิบัติงาน ได้ผลดีมาน้อยเพียงใด ปัจจัยที่สำคัญคือขวัญและกำลังใจที่ดีของข้าราชการครู และบุคลากร ทางการศึกษา จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นองค์กรหลักมีภารกิจพัฒนาและส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพโดยพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม มีความสามารถตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินงานตามภารกิจดังกล่าวต้องอาศัย ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือนสามัญ พนักงานราชการ ลูกจ้างและบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในองค์กรที่มีความรู้ความสามารถ ตลอดจนจิตสำนึกในการปฏิบัติงานและการให้บริการที่ดี ซึ่งจะเป็น พลังที่ขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้บรรลุเป้าหมายที่เน้นประโยชน์สุขของ ประชาชนอันสอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เห็นความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดและตระหนักถึงคุณค่าการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี ประพฤติปฏิบัติตนตามรอยพระยุคลบาท มีจรรยาบรรณวิชาชีพต่อผู้เรียน ต่อตนเองและต่อสังคม จึงได้กำหนดให้มีการยกย่องเชิดชูเกียรติหน่วยงานและ บุคลากรในส่วนกลางและเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ ทุ่มเท เสียสละจน ทำให้เกิดผลดีแก่ทางราชการและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์เข้ารับรางวัล รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ซึ่งเป็นรางวัลประจำปี ที่ทรงคุณค่าของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาตินั้น ปัจจัยที่มีความสำคัญ คือผู้บริหารทางการศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นการส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศ และสภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ช่วยให้ครูบริหารจัดการชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ ทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นไปอย่าง มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้รับการศึกษา การทำอะไรให้ครู บุคลากรทางการศึกษา และบุคคลที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทำงานให้บรรลุเป้าประสงค์ สำเร็จได้นั้น คือผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้จักวิธีบริหารทางการศึกษาที่สำคัญมีดังนี้ (1) บทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี (จิณณวัตร ปะโคทั้ง, 2561) (2) บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน (3) บทบาทในการส่งเสริมครู (4) บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร (ภคพร เลิกนอก และ เอกราช ไขษิตพิมานเวช, 2564) และ (5) บทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม (ชยพล ดีอ่อน และ ธีระภัทร ประสมสุข,

2565) ซึ่งผลจากการปฏิบัติราชการ ของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถส่งผลงานในการขอรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติ และส่งเสริมข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีผลงานยอดเยี่ยมและมีความประพฤตินในการครองตน ครองคน ครองงาน เป็นแบบอย่างที่ดีและยอมรับของบุคคลในวิชาชีพและสังคม รวมทั้งเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ดังนั้นการส่งเสริมและสนับสนุนนั้นเป็นสิ่งสำคัญเป็นอันมาก โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ ในการเป็นผู้ริเริ่มชี้้นำกำหนดนโยบายในการปฏิบัติแจ้งให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ตลอดจนจัดปัจจัยสนับสนุนต่างๆต่อผู้ปฏิบัติ ในการจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ครูผู้สอนถึงแม้จะมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) เพียงใด ก็ยังคงไม่สามารถประสบความสำเร็จได้หากขาดการสนับสนุน การจัดการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า กระบวนการศึกษาธิการมีนโยบายยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ผู้เรียนพัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ เพื่อให้มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะชีวิตและอาชีพ ทักษะด้านสารสนเทศ การใช้สื่อและการสื่อสาร มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย และจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมหลัก 12 ประการ ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภูมิใจในความเป็นไทย โดยครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพ ตามนโยบาย ระบบหรือหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานของตนเอง หรือโรงเรียน ในบางกรณีอาจนำผลงานนั้นไปนำเสนอเพื่อขอให้มีการเลื่อนวิทยฐานะ และเมื่อผลงานผ่านการประเมิน จะต้องเข้ารับการพัฒนาก่อนแต่งตั้ง หรือเมื่อครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเปลี่ยนตำแหน่งสายงานใหม่จะต้องเข้ารับการพัฒนามตามทีหลัสูตรกำหนด ทำให้ครูไม่ได้ปฏิบัติการสอนในช่วงดังกล่าวในห้องเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนไม่ได้รับการจัดการเรียนรู้ ได้อย่างเต็มเวลา เต็มหลักสูตร และเต็มศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

การจัดการศึกษาของ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน ซึ่งประกอบไปด้วยโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน และโรงเรียน ส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน ที่ผ่านมามีสภาพการพัฒนาครูในภาพรวมได้ดำเนินการพัฒนาครูให้เป็นไปตามเป้าประสงค์มีการคัดสรร ผู้มีความสามารถสูงให้เข้ามาเป็นครูคุณภาพ มีระบบการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะครูอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทั้งเงินเดือน เส้นทางสายอาชีพ การสนับสนุนสื่อการสอน และสร้างเครือข่ายส่งเสริมครูให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน รวมถึงการส่งเสริมครูที่มีความเชี่ยวชาญ ด้านการสอนมาเป็นผู้สร้างครูรุ่นใหม่อย่างเป็นระบบ

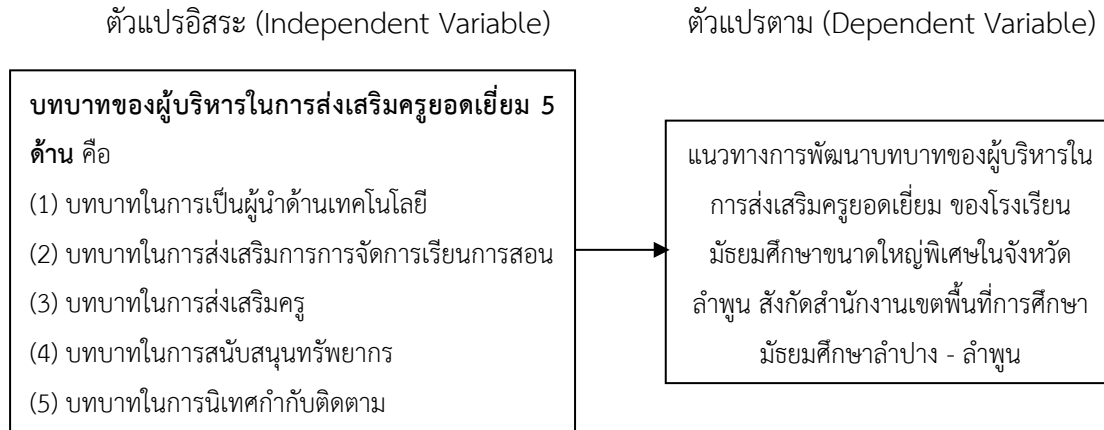
และประเมินครูจากการวัดผลงานการพัฒนาผู้เรียน โดยตรง อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาในการส่งเสริมครู ให้เป็น ครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน ถึงแม้ว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจะได้มาตรฐานโดยรวม อยู่ในระดับยอดเยี่ยม การส่งเสริมบุคลากรครูด้านวิชาการ ได้แก่การพัฒนาวิชาชีพเฉพาะด้วยวิธีการศึกษาดูงาน การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้วยการเชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้และประสบการณ์และด้านทักษะวิชาชีพ โดยการพัฒนาตัวครูให้เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน ยังไม่เพียงพอที่จะสร้างครูยอดเยี่ยมที่มีผลงานเป็นเลิศได้รับการยอมรับและรู้จักอย่างกว้างขวาง ให้เป็นที่ประจักษ์ตามศักยภาพที่ควรจะดำเนินการได้ในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ (มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน, 2564)

จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมครู ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน การส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศ และสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยให้ครูบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะ การบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้รับบริการ เพื่อสะท้อนให้ผู้บริหารทราบถึงบทบาทในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง สอดคล้องกับยุคสมัยปัจจุบันรวมทั้งนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาในระดับชาติให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน ได้แก่ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน และโรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน จำนวน 320 คน (งานบุคคลโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูนและ โรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน, 2565)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนปีการศึกษา 2565 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน จาก โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน และโรงเรียนส่วนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง ของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Mogan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 179 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนจำนวนบุคลากรแต่ละโรงเรียน โดยผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเองจากสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน ได้รับคืนจำนวน 179 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดลำพูน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน

ประชากร	ประชากรทั้งหมด (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ผู้บริหารโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน	8	4
ข้าราชการครูโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน	152	86
ผู้บริหารโรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน	5	3
ข้าราชการครูโรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน	155	86
รวม	320	179

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ ได้แก่ผู้บริหารและครูโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูนและผู้บริหารและครูโรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์ ลำพูน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโรงเรียน 2 คน ครู 3 คน รวม 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

โดยแบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม เป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใน 5 ด้าน คือ (1) บทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี มีจำนวน 7 ข้อ (2) บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน มีจำนวน 6 ข้อ (3) บทบาทในการส่งเสริมครู มีจำนวน 6 ข้อ (4) บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร มีจำนวน 6 ข้อและ (5) บทบาทในการนิเทศ กำกับติดตาม มีจำนวน 8 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 34 ข้อ โดยแต่ละด้านเรียงลำดับจากระดับปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ถึงน้อยที่สุด โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่โรงเรียนเวียงเจดีย์วิทยา จำนวน 30 ชุด โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.7 ขึ้นไป ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 1.00

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม จากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านมากำหนดประเด็นการสัมภาษณ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยมของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน แสดงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน

(n=179)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
บทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี	4.26	0.63	มาก
บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน	4.28	0.58	มาก
บทบาทในการส่งเสริมครู	4.21	0.65	มาก
บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร	4.12	0.67	มาก
บทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม	4.16	0.60	มาก
รวม	4.21	0.63	มาก

จากตารางที่ 1.1 พบว่าในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านของบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยมโดยเรียงจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.58) ด้านบทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.63) ด้านบทบาทในการส่งเสริมครู ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.67) ด้านบทบาทในการนิเทศกำกับติดตามและด้านบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน จากการสัมภาษณ์

ด้านบทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี แนวทางในการพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่องซึ่งยังมีการปฏิบัติไม่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายแล้วนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากร นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวนโยบาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการพัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน มีการฝึกอบรมให้กับคณะครูโดยการพัฒนาแอปพลิเคชันต่างๆ เช่น Canva, Socrative, ZipGrade และ ClassDojo ในการเรียน

การสอน และพัฒนาองค์ความรู้ในระบบสารสนเทศให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน โดยวิธีการอบรมผ่านการปฏิบัติการในทุกๆภาคเรียน

ด้านบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน แนวทางในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) ซึ่งดำเนินการได้น้อยสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมโดยจัดทำโครงการอบรมควรมีการฝึกอบรมครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ส่งเสริมให้ความรู้กับครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง ช่วยเหลือ ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนต้องใช้ จัดหาแหล่งเรียนรู้ จัดการศึกษาดูงานให้ครูผู้สอน ส่งเสริมตามความต้องการของกลุ่มสาระ จัดแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นตามความต้องการและการส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้าน

ด้านบทบาทในการส่งเสริมครู แนวทางในการจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนตามแนว การจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) ทุกเดือนซึ่งดำเนินการไม่ต่อเนื่อง สถานศึกษาควรมีการจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนทุกเดือน โดยมีนโยบายให้กลุ่มสาระต่างๆ ในโรงเรียนมีการจัดประชุมในแต่ละเดือน โดยมอบหมายผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระและให้หัวหน้ากลุ่มสาระเป็นผู้จัดประชุมและรายงานมายังฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมแลกเปลี่ยน นำเสนอรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข ความต้องการในการสนับสนุนด้านต่างๆ

ด้านบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุดซึ่งเป็นข้อด้อยในด้านนี้ สถานศึกษาควรวิเคราะห์ ความต้องการ วางแผนในการจัดหาจัดระบบการใช้การบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก และ พัฒนาครูผู้เรียน และบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้ตลอดจนการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้ ปรับปรุง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีโครงการ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับทุกกลุ่มสาระ โดยมีการสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอน กลุ่มบริหารและกลุ่มบริการ เสนอบประมาณ เพื่อสรรหาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน อาทิเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ กล้องสำหรับถ่ายภาพวิดีโอที่ช่วยในการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาสื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน

ด้านบทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม แนวทางในการวิเคราะห์จุด เเด่นจุดด้อยอุปสรรค และโอกาสความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ตามแนวการจัดการเรียนรู้เชิงลึก (Active Learning) สถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเพื่อกำหนดทิศทางในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ทราบถึงแนวทางการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ นำข้อมูลจากการวิเคราะห์และการนิเทศกำกับติดตาม มาพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุนออกแบบหน่วยการเรียนรู้

ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ควรเริ่มต้นโดยการจัดกลุ่มตัวชี้วัดให้เป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้แผนการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์

อภิปรายผล

**บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยมของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด
ใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน
สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้**

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไป
น้อยดังนี้ ด้านบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ด้านบทบาทในการเป็นผู้นำด้าน
เทคโนโลยี ด้านบทบาทในการส่งเสริมครู ด้านบทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม และด้านบทบาทใน
การสนับสนุนทรัพยากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก มีการกำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและ
การใช้คอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาชัดเจน และมีการส่งเสริมโดยจัดทำโครงการอบรมซึ่งมีการ
ฝึกอบรมครูผู้สอนอย่างต่อเนื่องทุกเดือน มีการจัดประชุมเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้จากการที่ได้
ปฏิบัติการสอน การปรับปรุงและพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการ
วิเคราะห์ ความต้องการ วางแผนในการจัดหาจัดระบบการใช้การบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก
และ ส่งเสริมครู ให้มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ ตลอดจนการกำกับติดตามอย่างสม่ำเสมอซึ่งสอดคล้อง
กับ จินฉัตร ปะโคทั้ง (2561) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ต้องสามารถ
กำหนดวิสัยทัศน์ด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและการใช้คอมพิวเตอร์ของสถานศึกษาให้ชัดเจน
นอกจากนี้ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โขจิตพิมานเวช (2564) ได้กล่าวว่าผู้บริหารจะต้องมีบทบาท
ส่งเสริมและพัฒนากิจการการเรียนรู้ของครูให้เกิดผลสำเร็จ และ ชยพล ดีอ่อน และ ธีระภัทร ประสม
สุข (2565) ได้พบว่า การส่งเสริมครูผู้สอนยอดเยี่ยม ด้านส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามี
ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติกระบวนการจัดการ เรียนรู้ตามแนวทาง Active Learning อยู่ใน
ระดับมากที่สุด

**แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษา
ขนาดใหญ่พิเศษในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง - ลำพูน
สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้**

ด้านบทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายแล้วนำนโยบาย
สู่การปฏิบัติสร้างการมีส่วนร่วม สร้างแรงจูงใจให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน
เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวนโยบาย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการ
พัฒนาเครือข่ายคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการพัฒนาเว็บอินเทอร์เน็ตรายในโรงเรียน มีการฝึกอบรม

ให้กับคณะครู โดยการพัฒนาแอปพลิเคชันต่าง ๆ เช่น Canva, Socrative, ZipGrade และ ClassDojo ในการเรียนการสอน และพัฒนาองค์ความรู้ในระบบสารสนเทศให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่องด้วยเช่นกัน โดยวิธีการอบรมผ่านการปฏิบัติการในทุกๆภาคเรียน สอดคล้องกับ บรรจง เจริญสุข (2561) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู ผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาและครู โดยใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาให้แก่ผู้บริหารเพื่อให้ผู้บริหารตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเป็นฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษา

ด้านบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมโดยมีการฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง โดย มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ส่งเสริมให้ความรู้ ช่วยเหลือ ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ครูต้องใช้ จัดหาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จัดการศึกษาดูงาน จัดแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นตามความต้องการและการส่งเสริมเพื่อความเป็นเลิศและพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในทุกด้าน สอดคล้องกับ ภัทรนิชา สุดตาชาติ (2560) ที่ทำการศึกษารื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลองสามวากรุงเทพมหานครมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางในการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนว Active Learning ผู้บริหารวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารให้การสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาในการจัดกิจกรรม ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนในสิ่งที่สนใจตามความเหมาะสมของเนื้อหาและหลักสูตรให้การสนับสนุนทางด้านวัสดุอุปกรณ์ที่ครูผู้สอนต้องใช้ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องไปศึกษาดูงานในสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านบทบาทในการส่งเสริมครู สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยน ความรู้ จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนทุกเดือน โดยมีนโยบายให้กลุ่มสาระต่าง ๆ ในโรงเรียนมีการจัดประชุมในแต่ละเดือนโดยมอบหมายผ่านหัวหน้ากลุ่มสาระและให้หัวหน้ากลุ่มสาระเป็นผู้จัดประชุมและรายงานมายังฝ่ายบริหารอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมแลกเปลี่ยน นำเสนอรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข ความต้องการในการสนับสนุนด้านต่างๆ สอดคล้องกับ ธนพล บัวคำโคตร (2563) ที่พบว่าแนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีการจัดการประชุมเพื่อ

แลกเปลี่ยนความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนตามแนว Active Learning ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำงานร่วมมือกันวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายและการปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง ประยุกต์ใช้วิธีการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และผู้บริหารมีการจัดครูทำงานร่วมมือกันแต่ละกลุ่มสาระสร้างความเข้มแข็งโดยการประชุมแลกเปลี่ยน นำเสนอรายงานความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค แนวทางการแก้ไข ความต้องการในการสนับสนุนด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และความสำเร็จของผู้เรียนเป็นสำคัญ

ด้านบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร สถานศึกษาควรวิเคราะห์ ความต้องการ วางแผนในการจัดหาจัดระบบการใช้ การบำรุงรักษา สิ่งอำนวยความสะดวก และ พัฒนาครูผู้เรียน และบุคลากร ให้มีความรู้ในการใช้ตลอดจนการกำกับติดตาม ประเมินผลการใช้ ปรับปรุง และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีโครงการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้กับทุกกลุ่มสาระ โดยมีการสำรวจความต้องการในการใช้วัสดุอุปกรณ์ในการประกอบการเรียนการสอน กลุ่มบริหารและกลุ่มบริการเสนองบประมาณ เพื่อสรรหาจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน อาทิเช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ กล้องสำหรับถ่ายภาพวิดีโอที่ช่วยในการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาสื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอน สอดคล้องกับ พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์ (2557) ที่ทำการศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารต้องกำกับดูแลการบริหารงานต่าง ๆ เช่น งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป เพื่อให้การดำเนินการของสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารต้องมี บทบาทครบถ้วนในทุกด้านเพื่อให้การบริหารการศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับ แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาสื่อและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ด้านบทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม สถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเพื่อกำหนดทิศทางในการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย ทราบถึงแนวทางการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ นำข้อมูลจากการวิเคราะห์และการนิเทศกำกับติดตามมาพัฒนาการส่งเสริมและสนับสนุน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้ควรเริ่มต้นโดยการจัดกลุ่มตัวชี้วัดให้เป็นหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้แผนการเรียนรู้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์สอดคล้องกับ คนธรรมณ เกษงาม (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความต้องการนิเทศการสอนของครู สังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของการนิเทศของครูโดยรวมและรายด้าน มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับแนวทางในการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยอุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Active Learning

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลงานวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ในจังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง – ลำพูน มีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม มีดังนี้

- 1.1 บทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี
- 1.2 บทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 บทบาทในการส่งเสริมครู
- 1.4 บทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร
- 1.5 บทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม

2. แนวทางการส่งเสริมครูยอดเยี่ยม มีดังนี้

2.1 ด้านบทบาทในการเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายแล้วนำนโยบายสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วมสร้างแรงจูงใจให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดการพัฒนาในด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวนโยบาย

2.2 ด้านบทบาทในการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมโดยจัดการฝึกอบรมครูอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ จัดแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

2.3 ด้านบทบาทในการส่งเสริมครู สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้จากการที่ได้ปฏิบัติการสอนทุกเดือน ปัญหาและอุปสรรค แนวทางการแก้ไข ความต้องการในการสนับสนุนด้านต่าง ๆ

2.4 ด้านบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากร สถานศึกษาควรวิเคราะห์ ความต้องการวางแผนในการจัดหาจัดระบบการใช้ การบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวกให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.5 ด้านบทบาทในการนิเทศกำกับติดตาม สถานศึกษาควรวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในเพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงานเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: ร.ส.พ.
- คนธวรรณ เกษงาม. (2558). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิณฉัตร ปะโคทัง, สุพิชญ์ชญา มีแก้ว, นเรศ ชันธะรี. (2561). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของครูในยุคดิจิทัล โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 9(5), 1-148.
- จรัส เลิศจามีกร. (2554). กิจกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ในการปฏิบัติ ของผู้บริหาร ครูและคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ชยพล ดีอ่อน และ ชีระภัทร ประสมสุข. (2565). การบริหารจัดการเรียนรู้ตามแนวทาง Active Learning ของสถานศึกษาศูนย์ เครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาลุ่มน้ำลำปาง อำเภอปางมะผ้า สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. Journal of Modern Learning Development, 7(4), 1-24.
- ธนพล บัวคำโคตร. (2563). แนวทางพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 33, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บรรจง เจริญสุข. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่,วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พระบรมราโชวาท. (2558). พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2560, จาก: <http://news.ch7.com/speech/18/.html>.
- พงษ์อิศรา ประหยัดทรัพย์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนสู่การเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัด ปทุมธานี, วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ภคพร เลิกนอก และ เอกราช โสมจิตพิมานเวช. (2564). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผล
ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬา
ขอนแก่น, 7(4).1-13.

ภัทรนิชา สุตตาชาติ. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการ
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตคลอง
สามวา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยรามคำแหง.

โรงเรียนโรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน.(2564). **มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนจักรคำคณาทรจังหวัดลำพูน 2564**. ค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2565 จาก
<http://www.chakkham.ac.th/topnews/index.php/teacher-4-0/2018-11-15-02-36-33/category/32-2019-01-14-04-04-35>.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2563). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ.2542 และที่แก้ไข. เพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563**. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.